

ZARZĄDZENIE Nr. 83/2018
WÓJTA GMINY MARKUSY
z dnia 31 grudnia 2018 roku

w sprawie wdrożenia procedury podzielonej płatności VAT

Na podstawie art. 30 ust.1, art.31 oraz art.33 ust. 3 w związku z art. 11a ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015 r., poz. 1515 i poz. 1890), w związku z art. 108a ust.1-3, art.9 ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz od niektórych innych ustaw, uwzględniając orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-276/14 z dnia 29 września 2015 r.

zarządzam co następuje:

§ 1. Wprowadza się do płatności za faktury z wykazaną kwotą VAT realizowanych od 1 lipca 2018 r. model podzielonej płatności w podatku od towarów i usług.

§ 2. Wprowadza się „Procedurę podzielonej płatności w podatku od towarów i usług wraz z wyjaśnieniami”, zwaną dalej „Procedurą wraz z wyjaśnieniami”, do stosowania, stanowiącą załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Zobowiązuję wszystkich pracowników jednostki samorządu terytorialnego realizujących przelewy za faktury w imieniu i na rzecz jednostki samorządu terytorialnego do stosowania niniejszej Procedury wraz z wyjaśnieniami.

§ 4. Zobowiązuję wszystkich Kierowników jednostek organizacyjnych do wdrożenia Procedury wraz z wyjaśnieniami w kierowanej jednostce organizacyjnej.

§ 5. Wykonanie zarządzenia powierza się Skarbnikowi Gminy, Kierownikom jednostek organizacyjnych

§ 6. Zarządzenie podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania

WÓJT

mgr Dorota Wasik

Procedura podzielonej płatności w podatku od towarów i usług wraz z wyjaśnieniami

„Mechanizm podzielonej płatności” – ustawa z dnia 15 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw

Art. 108a.

- 1. podatnicy, którzy otrzymali fakturę z wykazaną kwotą podatku, przy dokonywaniu płatności kwoty należnej wynikającej z tej faktury mogą zastosować mechanizm podzielonej płatności.**

Ustawodawca zakłada model dobrowolnej płatności za faktury z wykazaną kwotą podatku VAT.

W związku z powyższym stosownym zarządzeniem określono, iż od 1 lipca 2018 r. jednostka samorządu terytorialnego oraz jednostki organizacyjne dokonujące zakupów w imieniu i na rzecz jednostki samorządu terytorialnego mają obowiązek przy dokonywaniu płatności za faktury, stosowania obowiązkowo modelu podzielonej płatności w VAT.

Ustawodawca posługuje się stwierdzeniem „Podatnicy”, co ewidentnie wskazuje, że w modelu podzielonej płatności mogą uczestniczyć jedynie podmioty będące czynnymi podatnikami podatku VAT.

Z modelu podzielonej płatności zostali wyeliminowani zatem konsumenci lub kontrahenci JST będący co prawda przedsiębiorcami lecz korzystającymi ze zwolnienia z art.43 ustawy VAT lub z uwagi na obrót – art. 113 ustawy VAT. Przy dokonywaniu płatności za dokumenty wystawione przez podmioty nie będące czynnymi podatnikami VAT lub na rzecz osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej JST nie stosuje modelu podzielonej płatności, realizując zapłatę na zasadach obowiązujących przed 1 lipca 2018 r.

Te dwie ostatnie grupy kontrahentów tj. konsumenci i kontrahenci nie będący podatnikami VAT, nie mogą od 1 lipca 2018 r. dokonywać również płatności na rzecz JST/jednostek organizacyjnych w ramach *split payment*.

Zauważa się, że ustawodawca wskazuje ponadto, iż model podzielonej płatności będzie miał zastosowanie do faktur z wykazaną kwotą podatku VAT, a to oznacza, że tylko za takie faktury wystawione przez jednostkę samorządu terytorialnego lub jednostkę organizacyjną, jej kontrahent będzie mógł realizować zapłatę w ramach podzielonej płatności.

Z katalogu faktur wyłączone zostały zatem faktury z odwrotnym obciążeniem za np. wybraną elektronikę, wybrane usługi budowlane czy też zostały wyłączone faktury (dokumenty) wewnętrzne jako nie zawierające „wykazanej kwoty podatku”. Zatem w tych przypadkach płatność następuje na dotychczasowych zasadach.

Faktury proforma jako nie będące po pierwsze fakturami, po drugie wielokrotnie nie zawierające podatku VAT, również zostały wyeliminowane z tego rodzaju zapłaty.

WÓJT

mgr Dorota Wasik

Z uwagi na fakt, że wybierając podzielną płatność, nabywca towaru/usługi uchronia się przed nierozliczeniem podatku VAT przez dostawcę, należało stosownym zarządzeniem wdrożyć tenże model płatności w jednostce samorządu terytorialnego i jej jednostkach organizacyjnych.

2. Zastosowanie mechanizmu podzielonej płatności polega na tym, że:

- 1) zapłata kwoty odpowiadającej całości albo części kwoty podatku wynikającego z otrzymanej faktury jest dokonywana na rachunek VAT,**
- 2) zapłata całości albo części kwoty odpowiadającej wartości sprzedaży netto wynikającej z otrzymanej faktury jest dokonywana na rachunek bankowy danego kontrahenta.**

Ustawodawca nie wymaga całości zapłaty podatku VAT w ramach podzielonej płatności.

To nabywca towaru/usługi decyduje w jakiej części podatku VAT stosuje model *split payment*. W szczególności nabywca może przelać nie koniecznie cały VAT z faktury na rachunek VAT dostawcy, np. Gminy

Dostawca nie może się temu sprzeciwić. Od dostawcy wymagana zatem będzie po 1 lipca 2018 roku szczególna dbałość o weryfikację otrzymanego przelewu lub wielu przelewów dotyczących tej samej faktury. To, że część wartości podatku VAT z faktury została przelana w ramach podzielonej płatności, nie oznacza, że „reszta” przelewu też tak będzie zrealizowana. Kontrahent będący nabywcą decyduje każdorazowo ile i za którą otrzymaną fakturę płaci w ramach podzielonej płatności. Po drugie, raz dokonanie zapłaty w ramach podzielonej płatności nie oznacza konieczności późniejszych zapłat w tym systemie płatności. Kontrahent może zatem nawet wybiórczo regulować zapłatę za faktury wystawiane w imieniu i na rzecz JST, od wybranych rodzajów transakcji, od pewnych wysokości wartości faktur itp. czemu jednostka nie może się sprzeciwić.

Zwraca się uwagę, iż ustawodawca przewiduje możliwość zapłaty w ramach podzielonej płatności kwoty odpowiadającej całości albo części kwoty podatku wynikającej z otrzymanej faktury.

Zatem w systemie podzielonej płatności mogą uczestniczyć także faktury zaliczkowe, przedpłatowe JST, byleby miały w sobie wykazany podatek VAT.

Nie będą uczestniczyły w systemie podzielonej płatności faktury bez podatku VAT lub faktury ze zwolnieniem z VAT, otrzymane w związku z np. badaniem okresowym pracowników (usługi medyczne są zwolnione z VAT).

Również faktury wystawione przez JST lub jej jednostki organizacyjne bez podatku VAT za np. wyżywienie dzieci w szkołach, opłaty za pobyt w Domu Opieki Społecznej, za usługi realizowane przez inne jednostki budżetowe typu: opłaty za pobyt w przedszkolu, jako iż usługi te są zwolnione z VAT, nie mogą być regulowane w modelu podzielonej płatności.

Przypomnieć należy, iż ustawodawca wprowadza warunek „otrzymanej faktury”, jest to warunek logiczny, będący konsekwencją regulacji art. 86 ustawy VAT, uzależniający prawo do odliczenia podatku VAT od otrzymanej faktury VAT.

Nie będą uczestniczyły zatem w tymże systemie płatności faktury co prawda już wystawione przez sprzedawcę/dostawcę na rzecz JST a jeszcze nie otrzymane przez nabywcę.

Rachunek VAT

Zapłata w modelu podzielonej płatności będzie odbywała się na rachunek VAT i jest to model dobrowolny stosowany przez nabywcę.

WÓJT

mgr Dorota Wasik

„Rachunek VAT” od 1 lipca 2018 r. będzie to specjalne konto przy rachunku bankowym prowadzonym dla jednostki przez Bank, na który nabywcy towarów i usług, którzy otrzymali fakturę z wykazanim podatkiem VAT mogą realizować zapłaty w całości lub części podatku VAT. Oznacza to, że na „rachunek VAT” będzie przyjmowany tylko podatek VAT a kwota netto z faktury będzie przekazywana na rachunek podstawowy.

W systemie podzielonej płatności uczestniczyć będą tylko podatnicy widniejący w Centralnym Rejestrze Podatników VAT i mający firmowy rachunek bankowy.

Tym samym od 1 lipca 2018 r. jeżeli kontrahent poda rachunek bankowy nie przynależny do Firmy (prywatny własny lub prywatny innej osoby), nabywca nie dokona podzielonej płatności na tenże rachunek, gdyż nie będzie dla tego rachunku prowadzony „rachunek VAT” a system bankowy zwróci przelew.

Ustawodawca wprowadza w znowelizowanej ustawie VAT, że system podzielonej płatności obejmował będzie tylko transakcje z rachunku bankowego na rachunek bankowy. Transakcje z pominięciem Banku tj. transakcje gotówkowe lub z udziałem karty płatniczej będą wyeliminowane z systemu podzielonej płatności.

Zastrzeżenie co do możliwości zapłaty całości lub części netto kwoty z faktury wskazuje, że jedna faktura może być opłacona więcej niż jednym przelewem i sytuacja taka będzie dopuszczalna nadal po 1 lipca 2018 r.

3. Zapłata z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności dokonywana jest w złotych polskich przy użyciu komunikatu przelewu udostępnionego przez Bank, w którym podatek wskazuje:

- 1. kwotę odpowiadającą całości lub części kwoty podatku wynikającej z faktury, która ma zostać zapłacona w mechanizmie podzielonej płatności;**
- 2. kwotę odpowiadającą całości lub części wartości sprzedaż brutto;**
- 3. numer faktury w związku z którą dokonywana jest płatność;**
- 4. numer, za pomocą którego dostawca towaru lub usługi jest zidentyfikowany na potrzeby podatkowe.**

Ustawodawca w ramach podzielonej płatności ograniczył jej funkcjonowanie do waluty polskiej.

Zapłata w ramach podzielonej płatności będzie dokonywana przy użyciu tzw. komunikatu przelewu udostępnionego przez Bank. Każdy Bank udostępnia każdemu przedsiębiorcy posiadającemu status „czynnego podatnika podatku VAT” taki komunikat przelewu.

W takim przelewie podatek-nabywca będzie wskazywał kwotę odpowiadającą całości lub części podatku VAT wynikającą z faktury, kwotę odpowiadającą w całości lub części kwocie brutto wynikającą z faktury, nr danej faktury i nr identyfikacji podatkowej (NIP) danego kontrahenta.

W ramach jednego przelewu nie można dokonywać zapłaty za więcej niż jedną fakturę. Wydaje się, iż w praktyce jeden przelew będzie mógł obejmować więcej niż jedną fakturę ale pojawia się problem z ustaleniem w jakiej wartości z tej faktury kontrahent dokonał zapłaty, jeżeli realizuje ją w części.

W ustawie przyjęto, iż w komunikacie przelewu podatek „wskazuje” a to oznacza, że każdorazowo Bank nie może rozbudować „komunikatu przelewu” o dodatkowe nie znane ustawie informacje.

WÓJT

mgr Dorota Wasik

Art. 108b.

1. *Na wniosek podatnika naczelnik urzędu skarbowego wydaje w drodze postanowienia, zgodę na przekazanie środków zgromadzonych na wskazanym przez podatnika rachunku VAT na wskazany przez niego rachunek bankowy, dla których jest prowadzony ten rachunek VAT.*
2. *Podatnik we wniosku określa wysokość środków zgromadzonych na rachunku VAT, jaka ma zostać przekazana.*
3. *Naczelnik urzędu skarbowego wydaje postanowienie w terminie 60 dni od dnia otrzymania wniosku. W postanowieniu naczelnik urzędu skarbowego określa wysokość środków, jaka ma być przekazana.*
4. *Naczelnik urzędu skarbowego przekazuje, przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego albo z użyciem środków komunikacji elektronicznej, informację o postanowieniu, o którym mowa w ust.1, bankowi, które prowadzą rachunek VAT wskazany we wniosku. Informacja zawiera dane niezbędne do realizacji postanowienia, w tym:*
 - 1) *numer rachunku VAT, o którym mowa w ust.1*
 - 2) *numer rachunku bankowego o którym mowa w ust.1*
 - 3) *wysokość środków o których mowa w ust.3*
5. *Naczelnik urzędu skarbowego odmawia, w drodze decyzji, wydania zgody na przekazanie środków zgromadzonych na rachunku VAT:*
 - 1) *w przypadku posiadania przez podatnika zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, istniejącej na dzień wydania decyzji;*
 - 2) *w przypadku gdy zachodzi uzasadniona obawa, że:*
 - a) *zobowiązanie podatkowe z tytułu podatku nie zostanie wykonane, w szczególności gdy podatnik trwale nie uiszcza wymagalnych zobowiązań z tytułu podatku lub dokonuje czynności polegających na zbywaniu majątku, które mogą utrudnić lub udaremnić egzekucję zobowiązań z tytułu podatku, lub*
 - b) *wystąpi zaległość podatkowa w podatku lub zostanie ustalone dodatkowe zobowiązanie podatkowe.*
6. *Podatnik będący państwową jednostką budżetową dysponuje środkami zgromadzonymi na rachunkach VAT prowadzonych dla rachunków rozliczeniowych, o których mowa w art.196 ust.1 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.z 2017 r. poz.2077).*

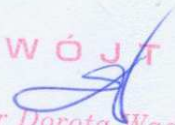
Podatnik tj JST, od 1 lipca 2018 r., która otrzymała na rachunek VAT jakiekolwiek wpłaty z tytułu zapłaty faktury metodą podzielonej płatności, nie będzie mógł swobodnie dysponować tymi środkami.

Wszelkie środki będące na rachunku VAT będą mogły być rozdysponowane po 1 lipca 2018 r. albo na wpłatę do urzędu skarbowego należnego podatku VAT i tylko podatku VAT, albo na zapłatę faktur, ale tylko podatku VAT.

Z uwagi na fakt, że Bank nie wydaje do rachunku VAT instrumentu płatniczego (karty płatniczej) jednostka jednostka będzie miała ograniczone możliwości korzystania z podatku VAT odłożonego na rachunku VAT.

Zgoda naczelnika urzędu skarbowego będzie wydawana co do zasady do kwotyawnioskowanej a organ podatkowy nie będzie miał wglądu w stan konta JST. Oznacza to, że organ podatkowy będzie wydawał zgodę „do kwoty”awnioskowanej a nie „do kwoty” zgromadzonej na rachunku VAT. Postanowienie będzie przekazywane drogą elektroniczną do Banku i Bank będzie realizował niezwłocznie przekazanie środków z rachunku VAT na rachunek bieżący, do wysokości salda na tym rachunku.

Ustawodawca przyjął, że w sytuacji braku środków na rachunku VAT, postanowienie Naczelnika Urzędu Skarbowego uznaje się za w całości zrealizowane, w momencie próby jego realizowania. Oznacza to, że Bank realizuje przelew do wysokości salda i nie ma obowiązku robić dodatkowych przelewów „uzupełniających” po wpływie środków na ten rachunek.

WÓJT

mgr Dorota Wasik

Art. 108c.

1. *Do wysokości kwoty odpowiadającej kwocie podatku wynikającej z otrzymanej faktury, zapłaconej z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności, przepisów art.105a ust.1, art.112b ust.1 pkt 1 i ust.2 pkt 1 oraz art. 112c nie stosuje się.*
2. *Do zaległości w podatku powstałej za okres rozliczeniowy, za który podatnik w złożonej deklaracji podatkowej wskazał kwotę podatku naliczonego, której co najmniej 95% wynika z otrzymanych przez podatnika faktur, które zostały zapłacone z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności, przepisu art.56b Ordynacji podatkowej nie stosuje się.*
3. *Przepisów ust.1 i 2 nie stosuje się do podatnika, który wiedział, że faktura zapłacona z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności:*
 - 1) *została wystawiona przez podmiot nieistniejący;*
 - 2) *stwierdza czynności, które nie zostały dokonane;*
 - 3) *podaje kwoty niezgodne z rzeczywistością;*
 - 4) *potwierdza czynności, do których mają zastosowanie przepisy art. 58 i art. 83 Kodeksu Cywilnego.*
4. *Przepisy ust.2 nie stosuje się do zaległości w podatku przekraczającej dwukrotność kwoty podatku naliczonego wykazanej w złożonej deklaracji podatkowej.*

Ustawodawca wprowadzając model podzielonej płatności, wprowadza ochronę podatnika w tym JST, korzystającego z tegoż modelu płatności za otrzymane faktury VAT. Ideą ustawodawcy jest bowiem ochrona rzeczywistego obrotu gospodarczego, chroniącego zasadniczo uczciwego kontrahenta przed nieuczciwością jego kontrahenta. Zatem JST decydujący się na zapłatę faktury w ramach podzielonej płatności do wysokości kwoty podatku wynikającego z otrzymanej faktury, zapłaconej w tymże modelu nie ponosi ryzyka odpowiedzialności za nierozliczony przez dostawcę podatek VAT, uniknie zapłaty odsetek od zaległości podatkowej, przy czym w tym ostatnim przypadku ustawodawca postawił wysoki próg bo aż 95% faktur musi zostać opłaconych w ramach modelu podzielonej płatności. Ochrony przewidzianej w ustawie nie stosuje się od 1 lipca 2018 r. w przypadku gdy JST, co prawda zastosował model *split payment* ale wiedział, że faktura została wystawiona przez podmiot nieistniejący, stwierdza czynności, do których mają zastosowanie przepisy art.58 i 83 Kodeksu cywilnego.

Art. 108d

1. *Jeżeli zapłata zobowiązania podatkowego z tytułu podatku następuje w całości z rachunku VAT w terminie wcześniejszym niż termin określony dla zapłaty podatku, kwotę zobowiązania podatkowego z tytułu podatku można obniżyć o kwotę wyliczoną według wzoru:*

$$S = Z \times r \times n / 360$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

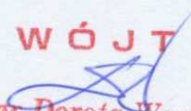
- S – kwotę o którą obniża się kwotę zapłaty zobowiązania podatkowego z tytułu podatku*
Z – kwotę zobowiązania podatkowego z tytułu podatku wynikającego z deklaracji podatkowej przed obniżeniem tego zobowiązania,
r - stopę referencyjną Narodowego Banku Polskiego obowiązującą na dwa dni przed dniem zapłaty podatku,
n – liczbę dni od dnia, w którym obciążono rachunek bankowy albo rachunek VAT (z wyłączeniem tego dnia), do dnia, w którym upływa termin do zapłaty podatku (włącznie z tym dniem).
2. *Kwotę o którą obniża się kwotę zobowiązania podatkowego z tytułu podatku, zaokrągla się do pełnych złotych.*
 3. *Do zaokrąglonej kwoty, o którą obniża się kwotę zapłaty zobowiązania podatkowego z tytułu podatku, stosuje się przepis art. 63 § 1 Ordynacji podatkowej.*

Obowiązki informacyjne

Gmina Markusy będzie realizować zapłaty za otrzymane faktury na specjalnie utworzony przez Bank w tym celu tzw. „rachunek VAT”. Tylko faktury otrzymane przez JST od podatników VAT z wykazaną kwotą podatku VAT będą regulowane w przedmiotowy sposób.

Zapłata w ramach podzielonej płatności VAT będzie mogła odbywać się od 1 lipca 2018 r. wyłącznie na rachunek bankowy, do którego Bank otrzymującego przelew prowadzi rachunek VAT. Zatem na wystawianych fakturach na rzecz Gminy Markusy, kontrahenci muszą pod rygorem odrzucenia przelewu wskazywać od 1 lipca 2018 r. rachunek bankowy z otwartym rachunkiem VAT. Podanie rachunku „prywatnego” uniemożliwi Gminie Markusy zapłatę za fakturę, a kontrahenta narazi na opóźnienie w otrzymaniu przelewu.

Osoby fizyczne nie mogą korzystać z nowych rozwiązań jak również nie mogą korzystać z nowych rozwiązań osoby prowadzące działalność gospodarczą nie będące o statusie „czynnego podatnika VAT”.

WÓJT

mgr Dorota Wasil